

Apropa't a la història

Comprèn l'oferta adreçada al coneixement del patrimoni cultural, amb activitats i propostes que pretenen ser un suport i un complement a l'ensenyament per conèixer i aprendre a través de la història, bé a partir del contacte directe amb els testimonis del nostre passat (jaciments, objectes del Museu) o bé experimentant amb les tècniques pròpies dels nostres avantpassats.

VISITA

EL MUSEU, LA TORRE BALLDOVINA

Es dona a conèixer el museu de la ciutat, la seva història i les seves exposicions, a través d'un recorregut per l'edifici de la Torre Balldovina (segles XI-XX) i la visita a l'exposició sobre la història de Santa Coloma del Museu.

Nivell: 3 – 18 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: 1 h 30 min a 2 h

Material: materials didàctics per a l'alumnat

Lloc: Museu Torre Balldovina

VISITA

EXPOSICIONS DEL MUSEU

L'exposició permanent del Museu permet aprofundir en el coneixement de la història de Santa Coloma de Gramenet, des dels seus orígens fins ben entrat el segle XX. Hi ha la possibilitat de realitzar una visita global o bé visitar per separat un dels dos àmbits que hi ha actualment: "la muntanya" o "el riu" (vegeu l'apartat El Museu – Les exposicions).

La programació d'exposicions temporals de l'any va lligada als continguts del Museu (història, arqueologia, natura, art, etc.) i/o a Santa Coloma. Us anirem informant d'aquestes exposicions a mesura que es vagin concretant.

Nivell: 3 – 18 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: 1 h 30 min

Material: materials didàctics per a l'alumnat

Lloc: Museu Torre Balldovina

VISITA

POBLAT IBÈRIC PUIG CASTELLAR

Es dona a conèixer la cultura ibèrica a partir de la visita al poblat Puig Castellar: qui eren els ibers, perquè vivien dalt d'un turó, quant de temps van estar en aquest poblat, de què s'alimentaven, com era la seva economia, quins rituals tenien, com eren les seves cases, etc. Durant el recorregut s'entra a la casa ibèrica reconstruïda per explicar alguns aspectes.

Nivell: 8 – 18 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: 1 h 30 min a 2 h

Material: fitxa de treball per a l'alumnat

Lloc: poblat ibèric
Puig Castellar

VISITA

QUAN PLOVIEN BOMBES

A partir de l'exposició "27 de gener de 1939" i la projecció d'imatges, s'explicaran els fets més destacats durant la Guerra Civil a Santa Coloma: la desfeta, l'antiga escola CENU (Can Sisteré), el menjador social (antic cinema Capitol), l'Hospital de Sang (Can Roig i Torres), la indústria de guerra, el comitè de defensa, els camps del terror i l'exili i la repressió.

Nivell: 10 – 18 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: 2 h

Lloc: Museu Torre Balldovina

ITINERARI

PATRIMONI: SANTA COLOMA CENTRE / SUD / NORD

Itineraris per alguns dels edificis més singulars i emblemàtics de Santa Coloma per conèixer el seu passat. A llarg dels recorreguts, situats a les zones centre, sud i nord de la ciutat, es fan aturades per explicar cada una de les edificacions que es visiten: es fa una descripció arquitectònica de l'edifici, es situa urbanísticament, es contextualitza en el seu entorn, se'n fa una valoració històrica i, també, es donen dades històriques i altres informacions d'interès.

Nivell: 10 – 18 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: 3 h

Material: tríptic per a l'alumnat

Lloc: Santa Coloma de Gramenet

Observacions: cal seleccionar l'itinerari que es vol fer i, evidentment, es pot adaptar a les necessitats de cada grup. Aquesta activitat també es pot fer de manera gratuïta amb l'ús d'unes **AUDIoguiEs** que ofereixen tota la informació. Els dispositius s'han de recollir i retornar al Museu.

ITINERARI

UN VIATGE PER LA SANTA COLOMA DE JOSEP MARIA DE SAGARRA

Itinerari per la Santa Coloma que ens descriu Josep Maria de Sagarra en les seves memòries, alhora que ens descobreix alguns dels testimonis que han quedat del pas de la família Sagarra a la ciutat: la Torre Sagarra (o Balldovina), la plaça i el Mercat Sagarra i els carrers adjacents, la plaça de la Vila i l'Ajuntament, el Cementiri Vell o el Teatre Sagarra són alguns dels escenaris que conformen aquest itinerari, que anirà acompanyat de la lectura de textos de l'escriptor Josep Maria de Sagarra, triats acuradament, per fer un viatge a la Santa Coloma dels segles XIX i XX.

Nivell: 12 – 18 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: 3 h

Material: dossier per a l'alumnat

Lloc: Santa Coloma de Gramenet

ITINERARI

27 DE GENER DE 1939

Itinerari per la ciutat per conèixer els fets més destacats durant la Guerra Civil a Santa Coloma. Al llarg del recorregut es fan aturades per explicar i contextualitzar cada punt: Monument a Mauthausen (jardins del Museu), Menjador social (antic cinema Capitol), antiga escola CENU (Can Sisteré), Hospital de Sang (Can Roig i Torres) i Ajuntament de la ciutat.

Nivell: 12 – 18 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: 3 h

Lloc: Santa Coloma de Gramenet

ITINERARI

ELS MOVIMENTS I LES LLUITES SOCIALS PER A LA RECUPERACIÓ DE LA DEMOCRÀCIA

Itinerari per la ciutat per conèixer els fets més destacats durant la Dictadura, tot centrant-nos en els moviments socials i la lluita antifranquista a Santa Coloma. Al llarg del recorregut es fan aturades per explicar i contextualitzar cada punt: Eurostil (Av. Santa Coloma) – Manifest dels 51, Can Mariner – Pla Popular, Parròquia Sant Joan Baptista del Fondo, Casadesport (Rbla. Sant Sebastià), Ambulatori carrer Major – Lluita ambulatori, Ajuntament

Nivell: 12 – 18 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: 3 h

Lloc: Santa Coloma de Gramenet

TALLER

LA VIDA QUOTIDIANA DELS IBERS

Es dona a conèixer la cultura ibèrica (els poblats, les cases, l'economia, la ceràmica, l'art, la religió i les creences, la incògnita de l'escriptura ibèrica) a partir de la visita al poblat ibèric Puig Castellar i de l'experimentació d'algunes activitats de la vida quotidiana dels ibers: modelat de ceràmica a torn lent, estampació del nom de l'alumne amb caràcters ibers (punt de llibre), fabricació d'una moneda ibèrica i mòlta de gra amb molins rotatoris.

Nivell: 8 – 16 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: un dia (10 a 16 h)

Material: fitxa de treball per a l'alumnat

Lloc: Museu Torre Balldovina i poblat ibèric Puig Castellar

Observacions: tot allò que fa l'alumnat s'ho emporta.

TALLER

IBEROI. TALLER D'IBERS

Es dona a conèixer la cultura ibèrica (els poblats, les cases, l'economia, la ceràmica, l'art, la religió i les creences, la incògnita de l'escriptura ibèrica) a partir de la visita a l'exposició dels ibers del Museu Torre Balldovina i de l'experimentació d'algunes activitats de la vida quotidiana dels ibers: modelat de ceràmica a torn lent, estampació del nom de l'alumne amb caràcters ibers (punt de llibre), fabricació d'una moneda ibèrica i mòlta de gra amb molins rotatoris.

Nivell: 4 – 16 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: 3 h

Material: fitxa de treball per a l'alumnat

Lloc: Museu Torre Balldovina
Observacions: tot allò que fa l'alumnat s'ho emporta.

TALLER

UN DIA ARA FA 9.000 ANYS. TALLER DE PREHISTÒRIA

Es dona a conèixer com vivien els nostres avantpassats a la prehistòria des d'un vessant teòric i també pràctic, a partir de la realització d'activitats del període Paleolític (manipulació d'eines de sílex, os i banya, caça amb arc i fletxes i pintura rupestre sobre la paret d'una cova) i del Neolític (obtenció d'una peça ceràmica feta a mà, decoració cardial i fabricació de collarets).

Nivell: 8 – 16 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: 3 h

Lloc: Museu Torre Balldovina

Observacions: tot allò que fa l'alumnat s'ho emporta.

TALLER

EN JAN I LA JANA VIUEN A LA PREHISTÒRIA

Després d'una breu presentació en què es veuen escenes de la vida a la prehistòria, es dona a conèixer aquest període a partir de la realització pràctica d'activitats pròpies del Paleolític (eines de sílex, os i banya, caça amb arc i fletxes i pintura rupestre sobre la paret d'una cova) i del Neolític (obtenció d'una peça ceràmica feta a mà i decoració amb petxines).

Nivell: 3 – 8 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: 3 h

Lloc: Museu Torre Balldovina

Observacions: tot allò que fa l'alumnat s'ho emporta.

TALLER

ROMANORUM VITA. TALLER DEL MÓN ROMÀ

Es dona a conèixer la cultura romana des d'un vessant teòric i pràctic: història de Roma, urbanisme, edificis públics (d'espectacles, religiosos, de reunió i d'infraestructura), les cases particulars, l'art... Es confecciona un mosaic amb *opus signinum* bicolor i es fabrica una llàntia d'oli romana.
- OPCIONAL: Visita a la ciutat romana de Baetulo, Barcino, Empúries o Tarraco.

Nivell: 8 – 16 anys

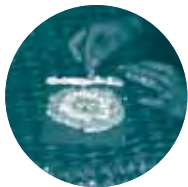
Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: taller, 3 h; taller i sortida, un dia (10 a 16 h)

Lloc: Museu Torre Balldovina i Badalona, Barcelona, Empúries o Tarragona.

Observacions: tot allò que fa l'alumnat s'ho emporta.

TALLER

DAMES I CAVALLERS. TALLER D'ÈPOCA MEDIEVAL

Es dona a conèixer com vivien els nostres avantpassats en època medieval des d'un vessant teòric i també pràctic, a partir d'una visita a la Torre Balldovina i a l'exposició del Museu, i de la realització d'activitats com són l'escriptura del nom amb lletres gòtiques utilitzant ploma i tinta, l'escenificació d'una justa medieval (primària) i d'un ball de dames i cavallers i el disseny d'emblemes relacionats amb els alumnes seguint les normes heràldiques.

Nivell: 8 – 16 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: 3 h

Material: fitxa de treball per a l'alumnat

Lloc: Museu Torre Balldovina
Observacions: tot allò que fa l'alumnat s'ho emporta.

Taller

EL SEGLE XVIII A CATALUNYA. FEM LES AMÈRIQUES!

Es dona a conèixer un període històric important per a Catalunya i s'explica perquè la Diada se celebra l'Onze de Setembre. Exposició de productes americans (cacau, cafè, rom, canya de sucre, aiguardent, tabac...). A nivell pràctic, es fa un motlle i l'estampació d'una indiana, es confecciona un astrolabi i es fa una demostració de destil·lació d'aiguardent.

Nivell: 8 – 16 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: 3 h

Lloc: Museu Torre Balldovina

Observacions: tot allò que fa l'alumnat s'ho emporta.

Taller

ELS DETECTIUS DEL PASSAT. TALLER D'ARQUEOLOGIA I EXCAVACIÓ

S'introdueix l'alumnat a un treball d'investigació arqueològica, amb els seus principis i els seus mètodes i, a continuació, s'excava en un sorral adaptat que conté materials de diferents èpoques històriques. Després s'analitza el material extret, es documenta i s'interpreta.

Nivell: 8 – 16 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: 3 h

Material: fitxa de treball per a l'alumnat

Lloc: Museu Torre Balldovina

Taller

EN SINHUÉ ENS ENSENYA A ESCRIURE. TALLER D'ESCRITURES ANTIGUES

Es dona a conèixer on i perquè va néixer l'escriptura, i diferents formes d'escriptura a partir de practicar-les: sobre una tauleta de fang i amb canyes l'alumnat escriu en cuneïforme, sobre papir i amb ploma d'au i tinta fa jeroglífics egipcis, escriu el seu nom amb l'alfabet iber en un punt de llibre i aprèn a comptar amb números maies.

Nivell: 8 – 16 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: 3 h

Material: fitxa de treball per a l'alumnat

Lloc: Museu Torre Balldovina

Observacions: tot allò que fa l'alumnat s'ho emporta.

Taller

EL TALLER DE L'ARTISTA

Comprèn tres possibilitats, a escollir-ne una:

El vitrall

Es dona a conèixer aquesta tècnica artística i, a continuació, cada alumne fa el seu propi vitrall seguint la tècnica tiffany.

El trencadís

Es dona a conèixer aquesta tècnica artística i, a continuació, cada alumne fa el seu propi trencadís.

Nivell: 8 – 16 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: 3 h

Lloc: Museu Torre Balldovina

Observacions: tot allò que fa l'alumnat s'ho emporta.

TALLER

LA DIVERSITAT: UNA DIA AL MAGRIB

Es dona a conèixer la cultura magribina i s'aprèn a respectar-la tot practicant activitats pròpies del Magrib: cada alumne escriu el seu nom amb caràcters àrabs, es pinta amb henna, i tots plegats celebren una cerimònia del te i ballen la dansa del ventre.

Nivell: 8 – 16 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: 3 h

Material: fitxa de treball per a l'alumnat

Lloc: Museu Torre Balldovina

Observacions: tot allò que fa l'alumnat s'ho emporta.

TALLER

LA DIVERSITAT: UNA DIA A L'ÍNDIA

Es dona a conèixer la cultura indostànica i s'aprèn a respectar-la tot practicant activitats pròpies de l'Índia: cada alumne farà una mandala, utilitza els caràcters de l'hindi, el panjabi i l'urdú, es parlarà de l'hinduisme reproduint una puja i, també, del fenomen Bollywood per muntar una coreografia a partir del fragment d'una pel·lícula.

Nivell: 8 – 16 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: 3 h

Material: fitxa de treball per a l'alumnat

Lloc: Museu Torre Balldovina

Observacions: tot allò que fa l'alumnat s'ho emporta.

TALLER

LA DIVERSITAT: UNA DIA A LA XINA

Es dona a conèixer la cultura xinesa i s'aprèn a respectar-la tot practicant activitats pròpies de la Xina: cada alumne utilitza l'àbac xinès, coneix els caràcters de l'escriptura xinesa (primària) o escriu amb cal·ligrafia xinesa (secundària), es fa una representació d'ombres xineses i es practica el tai-txi.

Nivell: 8 – 16 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: 3 h

Material: fitxa de treball per a l'alumnat

Lloc: Museu Torre Balldovina

Observacions: tot allò que fa l'alumnat s'ho emporta.

TALLER

VIATJANT PEL MÓN

Es donen a conèixer altres cultures i s'aprèn a respectar-les tot practicant activitats d'aquest països: cada alumne es guarneix amb collarets hawaïans, es fa una rebuda hindú, una representació d'ombres xineses, una coreografia amb la dansa del ventre i es juga al Joc singular (el ladrillo).

Nivell: 4 – 8 anys

Nombre d'alumnes: grup classe

Dates: tot el curs

Durada: 3 h

Lloc: Museu Torre Balldovina

